

Ola Morken

End det gamle
kors
1922

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 7

September 1957

7. årg.

13. s. e. Tref.

Det største i verden.

Math. 5. 43-48.

Det største i verden er kjærlig-
heten. Og den største i verden er
den som elsker mest.

Ingen har så lav moral som den
der forkynnér hatet og lever der-
etter. Han fortjener ikke å kalles
menneske, men er et utskudd.

Kristus har satt Guds kjærlighet
inn i verden. Derfor fortjener han
hele menneskehets takk og tilbe-
delse; for kjærligheten er livets lys.

Og vi som er hans disipler, vi
skal være kjærlighetens fakkell-
bærere. Overalt hvor det er mørkt
og trist, og hvor livets byrder er
tunge og bære, der skal vi møte opp
med en kjærlighet som er forståel-
sesfull og hjelpsom.

Vi vil det, fordi samlivet med
Kristus driver oss til det. Hvor den
ikke driver oss til det, er det heller
intet samliv med ham, ingen lev-
ende kristendom.

Men det faller ikke like lett å
øve kjærlighet overfor alle uten
forskjell.

Og dog er det Kristi vilje og
Kristi bud.

Han sier i dagens tekst: «Elsk
eders fiender!»

Når han sier så, går han ut fra
som gitt at fiendskapet ikke finnes
på hans disiplers side. De kan ikke
huse fiendtlige følelser i sitt hjerte,

ikke hevne seg, ikke ville skade
noen. Det skulle bare mangle. Det
ville bety at det liv som hans ånd
har skapt i vårt hjerte ikke fantes
der mere.

Det er dem som huser fiendtlige
følelser mot oss han befaler oss å
elske.

Enhver av oss vet av egen erfar-
ing hvor vanskelig det kan være, og
hva vi kan lide under dette. Men vi
skal ikke slå oss til ro med det. Det
er ikke alles evne. Ellers hadde
Kristus ikke befalt det. — Over et
uomvendt menneskes evne er det.
Men over deres som eier troens liv
og får sin kraft fra den oppstandne
og levende Kristus, er det ikke.
Kristi kjærlighet driver. Den gir
ikke hjertet fred, før det kommer
gjennom vanskeligheten og oppdag-
er at kjærligheten har seiret.

Hvem har det så ondt som den
der lever med hat og uvilje i sitt
hjerte? Hvordan blir Guds kjær-
lighet i ham? Han er utenfor Guds
velsignelse. Han kan ikke føle fin-
ere glede; han kan ikke brukes av
Herren. Hatet forgifter hele hans
liv. Og omvender han seg ikke, er
der intet håp for ham.

Men intet er mektig til å omven-
de ham som dette at hans fiendskap
møtes med kjærlighet i Kristi Ånd.

Kanskje nettopp derfor har Gud
sendt din fiende i din vei. Han har
lagt ham på ditt hjerte, forat du
skal erfare at *kjærligheten er det
største i verden.*

T. L.

Hvorfor må det stadig prekes?

Av biskop Johannes Smemo.

I hele det nye testamente er det
en selvsagt ting at prekentjenestens
stafettløp fortsetter inntil Guds ev-
ige mål er nådd. Forkynn ordet,
vær rede i tide og utide, overbevis,
irettesett, forman med all langmo-
dighet og lære, sier apostelen til sin
unge medarbeider (2. Tim. 4,2).

På dette Guds eget uttrykkelige
oppdrag er det kirken preker. Det
dreier seg om en lydighetsakt, sier
biskop Smemo i sin bok: Er pre-
kenens tid forbi. — Men ikke om
en kadaverlydighet som skal øves
i blinde. Det er ikke slik at Gud
vilkårlig har befalt en måte å utbre
Hans rike på som likeså gjerne og
når som helst kan ventes erstattet
med en annen ordre. Nei, når Gud
vil og befaler prekenen, er det be-
grunnet i saken selv, som må føres
fram akkurat på denne vis, og ikke
likeså godt på en hvilken som helst
annen.

Vi kunne si det slik at kirken må
preke fordi Guds egen åpenbaring
er preken. I åpenbaringen dreier
det seg nemlig om et budskap, et
budskap som skal erkjennes og tas
ad notam, og som derfor må kunn-
gjøres og høres.

Det er å frykte for at det er dette
som på en eller annen måte blir
oversett av dem som ikke vet å vur-

dere prekenens dominerende plass i kirkens livsvirksomhet.

Dersom kristendom er det samme som en aldri ferdig med stadig fremadskridende sannhetssøken, da var jo en konstant embetsmessig preken på grunnlag av en gammel bok, en meningsløshet. Det eneste rette ville da være at de som mente at de hadde skuet dypest i visdommens brønn, og som hadde oppdaget de verdifulleste sannheter, fikk komme til med sine private vitnebyrd.

Dersom kristendom besto i en uklanderlig vandel bare, . . . eller i kristelig opplevelse og fromhet eller kristen gudstjeneste var en foranstaltning til utvikling av menneskelige muligheter . . . da måtte nødvendigvis prekenen tre tilbake. Men nå er ikke kristendom noe av alt dette. Men den er Guds åpenbaring i Jesus Kristus, han som er blitt for oss den visdom vi aldri kunne hitte på, den rettferdighet vi aldri kunne prestere, den helliggjørelse som alene er Guds verk, — den forløsning som er fullendelsen av Hans gjerning. Denne Kristus eier vi ikke anderledes enn i Ordet fra Ham selv og i det åndsvirkede apostelvitnesbyrd om Ham. Dette budskap hviler det på, skapes det av, bæres det oppe av, alt som kristendom heter.

Derfor er prekenen kirkens grunnvoll og fremste oppgave.

Luthers misforståelse.

Da Luther oppfattet rettferdighet som noe han skulle gi Gud, var skriften stengt for ham og hans sjel var fredløs.

Men da han oppdaget at rettferdighet i skriften er den rettferdighet som Gud i sin uendelige barmhjertighet gir menneskene, forsto han frelsens vei og fant den.

Hjelpepreststillinga

i Orkdal har vorti til kallskapellani og pastor Olsen er i statsråd utnemnt til kallskapellan. Det blir ikkje stor skilnad for han i arbeidet. Som før får han storparten av arbeidet sitt på Orkanger, men litt fleire plikter får han nok. Største skilnaden er at han frå no av er embetsmann og stig i lønnsklassene. Vi ynskjer han hjarteleg til lukke! Dersom det går etter planene, er det tanken at han skal innsettast i sitt nye embete den 6. oktober ved gudstenesta i Orkanger kyrkje.

Soknepresten

har lenge tenkt på å få til fast kontortid. Han kan ikkje vera heime alltid. Og så kjem folk på kontoret og får ikkje gjort det dei skal for di presten ikkje er tilstade. No vil han setje fast nokre tider da folk kan rekne med å treffe han.

Altså: *Frå kl. 8 til kl. 9,30 og frå kl. 13 til kl. 14* dei 5 første dagane i veka. Dertil *frå kl. 16 til kl. 18* onsdag, torsdag og fredag.

Laurdag er det som regel anten brudevigsler eller gravferder eller begge deler, så da er det ikkje noko hjelp i å ha fast kontortid. Utan om desse tidene er det best å ringe og avtale tid — om det trengst.

Orkdal kapell

er eit svært triveleg lite hus. Det høver t.d. svært godt til brudevigsler. Kyrkja er stor og det kostar mykje å fyre der så det blir varmt. Når det no blir vinter og kaldt, vil vi sterkt råde til at brudepara vel å vera i kapellet. Ein trur det blir både trivelegare og billigare det.

Orkland kirke.

Den lenge planlagte forbedring eller restaurering av kirken er nå igang. I den tid arbeidet pågår, vil derfor kirken være lukket. Kirkelige forretninger, som barnedåp og vigsler vil bli forrettet i Orkdal eller Orkanger kirker. Se preikelista.

Ungdomskveld

på Megården bedehus søndag 22. september kl. 20. Vanlig program. Ungdom velkommen.

Fra Durban.

Håkon Strøm, tidligere reisesekretær for Norsk Misjonsselskap, nå i Norsk Sjømannsmisjons tjeneste ved dets stasjon i Durban, har sendt Red. dette brev som en hilsen til sine mange venner i Orkdal:

Kjære venner.

Gjennom Menighetsbladet vil vi gjerne få lov å sende dere en hilsen her fra Durban. Endelig er vi framme. Vi kom hit onsdag den 17. juli. Vi startet jo fra Orkdal den 24. mai, så det var ikke langt fra 2 mnd. vi var på reisefot. Vi hadde stort sett en god reise selv om den bød på diverse forsinkelser. Først ble vi en liten uke lenger i London enn beregnet, så ett par dager i Liverpool, og den siste var i Port Elisabeth hvor vi ble liggende fra onsdag middag til mandag kveld fordi vi måtte vente ute på havna for å få kaiplass. Den siste forsinkelsen gjorde at vi ikke nådde fram til gudstjeneste og velkomstfest som var bestemt for oss. Men nå er vi da alt kommet så smått igang, alle pakk-kasser er tømt og vi har så vidt begynt å prøve det arbeidet vi skal inn i.

I dag har jeg vært på det første skipsbesøket i havna her. Og så morsomt det enn kan høres ut bar den første båten det kjente navnet «Orkdal» tilhørende rederiet Moltzau & Christensen, Oslo.

Ikke mindre morsomt var det at l. styrmann var Gustav Kvam som jo er både slektning og nabo av Agnes, så verden er ikke så stor allikevel. For oss som er fremmede her ennå var dette veldig morro.

Under oppholdet i London møtte vi mange nordmenn, og en hel del trøndere, så det var nesten som å være på hjemmebane. Det blir nok mer sjelden med trøndere her, men det er en hel del nordmenn her i byen, foruten sjøfolkene. Akkurat idag er det tre norske båter inne,

MENIGHETSBLAD

For Orkdal prestegjeld.
Utgitt av Orkland sokneråd.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.- pr. år.
Redaktør: **Res. kap. Leergaard.**
Kasserer: **Lærer Nils Ofstad.**

For Orkanger:
Anton Hoff og Nik. Konstad.
For Orkdal:
Fru Ingeborg Krogstad Jakobsen.
For Orkland:
lærer Nils Ofstad.

Menighetsbladets trykkeri:
SVORKMO PRENTEVERK.

men ellers har det vært mest svensker her de dagene siden vi kom.

Vi gler oss til å ta fatt for alvor. Arbeidet mellom guttene ombord og på leseværelset er hyggelig. Men det har også sin alvorlige side. Det ble vi også minnet om mens vi var i London. En ung gutt ble en kveld klemt mellom båten og kaien under en forhaling og drept på stedet.

Vi skal ikke bare skape et hyggelig hjem, men være med å redde sjeler på vei til døden. Og det er mange farer som lurar på guttene våre i havnebyene, slik også her. På den måten er ikke Durban noen god by. Men som den svenske misjonspresten sa i sin hilsen på velkomstfesten i gårveld. Han skulle inn i en av de beryktede stedene for de innfødte oppe i Johannesburg å holde en aftensang. De regnet med 7-8 mord for døgnet der, og det var ikke å undres at han var redd, men da sa den gamle innfødte presten som fulgte ham: «Den som skal døda en orm, måste inte vara rädd för å gå nära».

Noen spør vel om vi har sett noe til de norske misjonærene her. Og dere kan tro det var hyggelig å se dem på kaien da vi kom, og de som har besøkt oss hjemme her. Vi gler oss til vi skal få høve til å

ta en tur til misjonsstasjonene. Men vi trenger ikke å gå så langt for å møte hedenskapet. Vi har to gutter som hjelper til med vasking o.s.v. på huset her, som er kav hedninger. De har aldri gått en dag på skole, og kristendom er noe helt fremmed for dem.

Jo, her er nok av oppgaver, bare Gud kan få gjøre oss brukbare for seg og sin gjerning.

Så takker vi dere som fulgte oss i forbønn under reisen ut, men vi trenger kanskje enda mer forbønn nå enn noen gang før, og vi er glad for alle som følger oss med det.

Durban, mandag den 22. juli 1957.

Agnes, Gerd, Roar og Håkon Strøm

*

Vi takker for brev og hilsen.

Håkon Strøm og frue fikk mange venner også her i dalføret gjennom de år de bodde på Fannrem. Vi følger familien i tankene og vi vil ta dem med i våre bønner. Vi sender dem vår hilsen med ønsket om Guds velsignelse under fortsatt virke i hans rikssaks tjeneste på den plass de nå er satt.

Red.

Opplysninger fra kirkebøkene.

Kirkedepartementet har sendt ut skriv til presteskapet hvor det finner å burde gjøre merksam på at en prest etter gjeldende lov plikter å bevare taushet om forhold han får kjennskap til som kirkebokfører. Det må derfor antas og være i strid med reglene om taushetsplikt at menighetsblad eller aviser inntar opplysninger om navngitte personer fra geistlige embetsprotokoller.

Vi finner derfor å burde la vår fortegnelse over døpte, ektevigde og døde utgå, om den enn var formet slik at den ikke rammes av Departementets skriv.

Red.

Orkdal kyrkjegard.

Det blir herre likare og likare på Orkdal kyrkjegard. Alle dei mange som arbeidde der i vår, gjorde godt arbeid. Der grønkast fint bortpå der no. Rett nok er ikkje alltid plenane så friserte som dei burde vera for di vi ikkje enno har fått rådd oss med folk til å gjera det daglege vedlikehaldet, men det må vel rette på seg frå neste vår.

Eit par ting har ein lyst å nemne: Det er svært gildt at folk ordnar med blomar framfor gravstøttene. Det tek seg godt ut. Men det er ein ting ein må prøve å passe på: At visne blomar blir tekne bort. Blomar som står i blomelg eller urne held seg ikkje lenge. Etter ein dag eller to er dei alt anna enn pryd.

Ein annan ting: Dei jerngittera som vart tekne bort frå gravene, kan vi ikkje lagre stort lenger på kyrkjegarden. Er det nokon av eigarane som vil ta vare på dei, må dei melda seg no.

Enno er der nokså mykje ugjort arbeid. Vi tenkjer å halda fram i haust. Frå 16. september skal vi prøve til att. Da kjem vi pånytt og spør om friviljug arbeidskraft. Målet er å få heile kyrkjegarden i sømeleg stand. Med den interesse folk har vist for dette arbeidet, trur vi at det skal lukkast når vi får på oss denne hausten og neste vår.

Enda to ting gled vi oss over når det gjeld kyrkjegarden: Vi har god von om å få eit senkeapparat til bruk ved gravferder. Det er folk som på friviljug basis held på å ordne med det. Kvinner sjølv sagt! Eg tenkjer vi snart får sjå det ibruk. Vi takkar hjarteleg og gled oss over det. Likeeins har det vori på tale å prøve å skaffe nokre benkar for folk til å sitje på - såkalla parkbenkar. Ein ser der går mykje folk på kyrkjegarden — ikkje minst eldre folk. Dei kunne trenge å få setje seg ned og kvile seg. Som sagt det var ein liten fugl som song om at kanskje det kunne bli ei råd —

PREIKELISTEN

- 15/9. Orkdal kyrkje kl. 11. Hatlebrekke.
 Hoston forsamlingshus kl. 11. Leergård.
 Orkanger Aldersheim kl. 11. Olsen.
- 22/9. Ustad skule kl. 11. Olsen.
 Husmorskulen, Øyum kl. 11. Hatlebrekke.
 Orkanger kyrkje kl. 11. Leergård.
- 29/9. Orkdal kyrkje kl. 11. Leergård.
 Ofring til Kristenfolkets Edrelighetsråd. Etter gudstenesta menighetsmøte om gudstenesteordninga i soknet og tidspunktet for konfirmantførebuing og konfirmasjon.
 Togstadjåren Forsamlingshus kl. 11. Olsen.
 Orkanger. Messefall.
- 6/10. Orkdal. Messefall.
 Svorkmo bedehus kl. 11. Leergård.
 Orkanger kyrkje kl. 11. Olsen.
 Hatlebrekke. Innsetjing av kallskap. Olsen.
- 13/10. Orkdal kyrkje kl. 11. Hatlebrekke. Nattverd.
 Monset skule kl. 11. Olsen.
 Orkanger kyrkje kl. 11. Leergård. Nattverd.
- 20/10. Råbygda bedehus kl. 11. Leergård.
 Hoston forsamlingshus kl. 11. Olsen.
 Orkanger kyrkje kl. 11. Hatlebrekke.
- 27/10. Orkdal kyrkje kl. 11. Pastor Mikkelsen, Olsen. Ofring til Norges kristelige student- og gymnasiastlag.
 Moe bedehus kl. 11. Hatlebrekke.
 Orkanger kyrkje kl. 11. Leergård.

Atter milde gaver! Atter kvinner — *sjølsagt*. Det er kanskje i tidlegaste laget å takke. Men takk i alle fall for den gode tanken.

Det held på å bli trangt om plass på kyrkjegarden. Det er ikkje tale om at det går an å velje seg gravplass lenger. Der er ingen ting å velje på.

I siste soknerådsmøte gjorde di-

GODT UTVALG av

SØLVVÅRER

til

**BARNEDÅP
 BRYLLUP
 KONFIRMASJON**

JOHN RØHME

GULLSMED - ORKANGER.

**KRISTELIG LITTERATUR
 Fotorammer — Innramming**

Orkdal Bokhandel

Edel Ask Eikli
 FANNREM

**GRAVSANGER
 TAKKEKORT**

Bruk telefonen.
 Det sparer tid.

Svorkmo Prenteverk
 Svorkmo.

Gravmonumenter

i alle prisklasser og modeller i førsteklases utførelse kan bestilles hos meg.

Monumentene leveres fraktfritt og fritt oppsatt.

BERNT GROVEN
 Svorkmo.

for soknerådet vedtak om at der no pånytt må gravast i parsellen på nordsida av kyrkja. Likeeins vart det gjort vedtak om å få stilt til eit nytt kart over kyrkjegarden. Det gamle er slite og ikkje retteleg ajourført gjennom tidene.

Husk bladet

med en pengegave.

GAVER TIL BLADET**ORKLAND:**

Ved Leergård: Arnt Tronvold 10; Jon Brattli 10; Marit Opøien Svinøy 10; Jon Simonshaug 5.

Ved Marit Berbu: Sigrid Rønning 5. Gjertrud Haugen 10.

Ved Martin Moe: Ingeborg Anna Togstad 3; Ingebrigt Asbølmo 5.

Ved A. B. Hoston: Erik Gimse 5; Elmer Graff 10; Even Sinnes 4; Tore Halgunset 10; A. B. Hoston 10.

Ved Oddlaug Høston: Ingebrigt Haugen Solbu 5.

Ved Nils Ofstad: Kirsti Korsli 5; Oskar Knudsen 5; Erling Digerås 5; John Rindal 5.

ORKDAL:

Ved Edv. Sletvold: Ivar Andøl 10; Mette og Chr. Viggen 5.

Ved I. K. Jakobsen: Ingeborg Koksæter 5; Johanne Tungen 5; Gustav Gjønnnes 5; Anders L. Sundli 5; O. Haugen 5; Arthur Torgersen 10; Fredrik Lervei 5; Maren Bratlie 10; Lektor Hauge 10; Fru Støre 15; Aslaug Skaugen 5; Ole P. Ustad 5; Jørgen Digerås 10; Ole K. Bye 10; Johanna Solhusløkk 10; Kristian Skar 10; Sigridanna Sølberg 10; Sigvald Gjersvik 10; Ole S. Sommervold 5; Irene Skar 5; John Kvålsvold 5; Ole Kvålsvold 5; Knut Eggen 10; Frida Berg 5.

Ved Ingar Lund: Ole Gjønnnes 10; Odd Thoresen 5; Johanne Fagerholt 5; Kristoffer Solemsløkk 5; Ingar Lund 10.

Ved Per Asphjell: Reidar Espen 5.

ORKANGER:

Ved Olav Olsen: P. L. og A. L. 5.

Ved s. Aagot Akset: Thorvald Haugsand 10; Inger Melgård 5.

Ved Nik. Konstad: C. Wold 5; Arnt Skjenald 5; Erik Olsvik 10; Johan K. Røhmesmo 5; Lars Evjensvold 5; U. Tømmervik 10; Johanna Haug 5.

Ved Anton Hoff: Ingrid Røhme 10; Erling Jensen 10; K. Dragseth 5; Eli Svorkdal 5; K. og H. Hansen 5; Gustav Rømmesmo 5; Margrete Håve 10; Åsmund Årland 5.

UTANBYGDS:

Ved I. K. Jakobsen: Astrid Moksnes, Hegra 5; Olga Jakobsen, Drag i Tysfjord 5.

Ved Ingar Lund: Berntine Mauseth, Ålvundeid 5.

Hjertelig takk!